

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 6. Divi Iosephi ex hoc iterùm aliisq[ue] Patientia, Animi fortitudo, &
Æquanimitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

mus supra Part. 1. tract. 3. quod si ipse ut ceteri in Adam peccavit, ab eo tamen morbo ita sanatus sit (quod non ceteri) ut nihil imbecillitatis ei ex illo remanserit.

CAPUT VI.

*Divi Josephi ex hoc iterum
aliisq., Patientia, Animi
Fortitudo, et Aequa-
nimitas.*

- I. **P**ERFECTIO Dei summa est quod omnium plenitudinem & cumulum perfectionum in unicâ purissimâ ac simplicissimâ entitate, quam Theologi simplicitatem vocant, sine ullâ compositione & commissurâ colligat, ita ut omnes omnium entium perfectiones non solum contineat eminenter & cum infinitâ supergressione, sed etiam simpliciter & seclusâ omni pluralitate: Non ergo in illo alia res Intellectus, & alia Voluntas, alia Scientia, & alia Potestas, alia Misericordia, & alia Iustitia, & sic de ceteris: sed omnes sunt actus actualissimus, unicissimus, purissimus & simplicissimus: hic est enim conceptus essentia essentialiter infinita in omni genere: secus est de creaturis, quatuor esse cum è diverso sit essentialiter finitum & limitatum, eò excellentiores erunt quo plures in se coacervabunt perfectiones, quibus per multipliciter propius accedant ad aliqualem representationem perfectionum, quæ reperiuntur in Deo per unitatem seu identitatem.
- II. Neque tantum propter limitationem sui esse omnibus creaturis essentialem, indiget homo pluribus perfectionibus ad sui ornamentum, & facultatum suarum complementum, sed etiam propter certorum excellentiam Actuum, quæ excellentia in aliquibus tanta est, ut nunquam illos producere possit sine adminiculis illis sive à Deo additis, sive proprio labore comparatis.
- III. In hoc genere fuerunt plures virtutum actus, quas in Divo Josepho

divinum commendavit Evangelium, de quorum aliquibus propterea in hoc opere sæpè recurrit sermo: inter quos maximè eminet hic, quò uxorem suam sustinuit gravidam, quam sciebat se non tetigisse: Tam magna enim res fuit in hoc casu eo modo se gessisse quo explicuimus capite precedenti, ut non tantum ad hoc pluribus egerit virtutibus, sed totâ iustitiâ, nec iustitiâ communi tantum & ordinariâ, sed totâ plenitudine Sanctitatis: quod satis innuit Sacer Evangelista dum hoc factum referens, Divum Josephum non tam asserit Iustum, quam præsupponit, dicens: *Joseph autem Vir ejus, cum esset iustus & nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam.* Hocce enim modo huic tacto præludens, nonne idem est ac si diceret: non mirandum cum esset iustus quod ita se gesserit: cum verò nullus communiter tantum iustus, aut etiam tantum communiter Sanctus ita se gerere potuisset in tantâ occasione, ut constat: relinquatur omnino ut Evangelista voluerit iudicâ fuisse præditum sanctitate, quia omnino talis ad talem actum fuit necessaria.

Quare hic alii mirati sunt & laudaverunt summam ejus prudentiam, alii fidem, alii & nos cum his castitatem, mansuetudinem, pietatem, benignitatem, moderationem, sanctum Dei timorem. Restat ut ex hoc quoque ac deinde aliis, animi ejus fortitudinem, sufferentiam & æquanimitatem perpendamus.

Ceteri homines dum fiunt Patres ex inde percipiunt delectationem, & quarunt: & nisi illam se inventuros scirent, renunciarent libenter isti qualitati, quam sequuntur tot curæ, sollicitudines, & molestiæ tantæ. At Divus Josephus dum fit Pater, majores in animâ, quam in corporibus suis Matres dum actu pariunt, patitur angustias. Cum enim alia sint mentis cruces, & alia Corporis; quis est qui nesciat illas ceteris paribus his longè esse acerbiores & intolerabiliores.

Hinc Theologi intolerabiliorem docent in animabus damnatis & se purgantibus dolorem quem ex penâ damni percipiunt seu privatione Dei.

eo quem ex pœnâ sensus, seu actione ignis. Hinc sæpè vidimus homines in carcere, in suppliciis, & cruciatibus corporis fortes esse, constantes, acres etiam: in animâ verò anxietatibus timidos, tristes, dejectos. Hinc denique Salvator ipse, qui in totâ dolorosissima Passione suæ historiâ nunquam de ullo tormentorum suorum, quamvis atrocissimorum, auditus est conqueri, conquestus est in horto de animâ tristitiâ: *Tristis est anima mea usque ad mortem.* Et in Cruce de Paternâ derelictione: *Deus Deus meus ut qui dereliquisti me?* Ergo cruceis mentis cæteris paribus corporalibus sunt acerbiores. At inter has animâ cruceis quænam acerbior illâ, quam pertulit Divus Josephus dum fieret Pater? quale tormentum homini videre uxorem suam quam scit se non retigisse gestantem uterum? Qualis crux propter hoc cogit eam dimittere, quæ in ejus oculis adeo graciosè lucebat? quàm acerbum ob alienum factum exilium debere subire perpetuum, quod licet in re non pertulerit, ad illud tamen mente paratus fuit?

VII. Tolerabile fuit Abrahamæ Patriarchæ quamvis durissimum, filium suum unigenitum quem diligebat tollere, gladioque caput ejus demerere, quoniam in eo facinore ceterâ præcepti divini luce dirigebatur: at in hæc æstuosissimâ fornace, nulla eo usque divinæ lux revelationis, nullum alicundè consilium, nulli enim vulnus suum aperire audebat, & vel Conjux supercharissima dimittenda, vel cum Dei supercharioris offensione retinenda? Quonamque in hujus medio perplexitatis sese verteret quidvè faceret Joseph? diligebat ipse haud dubiè conjugem sapientissimam, pudicissimâ, modestissimam, piissimâ, ut animam vitamque suam, quoniam & amore ejus purissimo omnium maximo mentem ejus impleverat Spiritus Sanctus. Et ecce de divellendâ, dividendâque animâ suâ cum eo agitur, conflictantibus inter se honore legis, & amore Conjugis: & quo interim pro communi utriusque satisfactione se convertat prospicere non datur nec nancisci hostem à quo pro Deo ignem potius perferat vel ferrum. Sed si ferrum cor-

pus ejus non pertransit, pertransivit saltem ut antiquum Josephum Patriarcham ejus figuram psalm. 104. vers. 18. animam ejus donec veniret verbum ejus, id est supernæ instructionis per Angelum nunciantem *Ne timeat accipere Mariam Conjugem suam.* Et ita eo usque voluit Deus, qui antequam hæc pertulisset, Mysterium istud ei revelare noluit: Nimirum quia suspecta est virtus quam labor non induravit. Hinc Seneca lib. de Provid. aiebat. *Magnus es vir, sed unde scio, si tibi fortuna non dat facultatem exhibende virtutis? Descendisti ad Olympia, sed nemo præter te Olympiam coronam habes, victoriam non habes: non gratulor tanquam viro forti, sed tanquam Consulatum Præaturamve adeptio: marces namque sine adversario virtus, tunc apparet quanta sit, quantum valeat polleatque, cum quid possit patientia ostendit.*

VIII. Virtus profectò nullâ re sic exalaret ac tribulatione. Ante tribulationem sciri non potest omninò an quis verè sit Sanctus: hinc necessaria est probatio, ut æstimari possit: Propterea Angelus ad Tobiam c. 12. v. 13. ait. *Quia acceptus eras Deo, necesse fuit ut tentatio probaret te.* Expende verbum illud necesse: unde illa necessitas? sancti an sint verè tales ante tribulationem, à solo Deo cognoscuntur; at post tribulationem id omnibus constat hinc, ut clariore fiant, necessaria tribulatio. Immo ab ipsâ apparet quam magna sit virtus. Hinc est quod cum fidelis sit Deus, qui non patitur nos tribulari supra id quod possumus, ut asserit Paulus 1. Corinth. cap. 10. vers. 13. ad hoc ut faciat cum tentatione proventum, juxta virium mensuram ponderat tribulationem, & ad magnas vires magnam, ad debiles debilem adaptat tribulationem. Immo cum Spiritus promptus sit, caro autem infirma, sic ipse tentat, ut ad nostram conservandam virtutem, simul & humilitatem, velit quidem experimentum facere, non ex viribus, quas cognoscit debiles, sed ex voluntate, quam videt esse bonam, sufficiens illi quod vincere velimus: quo experimento contentus tentationem tollit, ne homo succumbat: quod totum non solum nostrum respiciens proventum operatur, sed nostræ

nostra etiam prospiciens humilitati, ne scilicet viribus nostris nos tentationem vicisse credamus: ideo sæpè non tentat vires, sed perspectà voluntate contentus est: Quod acutissimè observavit noster Imperfectus in Matthæum homil. 14. explicans illa verba Orationis Dominicæ, *Et ne nos inducas in tentationem*. Ubi sic ait: *Duo ergo petimus, primum ut non inducat nos in tentatione. Secundò, ut si induxerit, liberet de periculo tentationis: nam verè si secundum veritatem justitiæ suæ examinet homines Deus, nullus posset fieri salvus: ideo autè difficilè tentat sciens infirmitatè nostram: aut si tentat, non tam diu tentat, quam diu nos vincamus tentationem, sed quam diu nos vincere velle ostendimus: id est non virtutem nostram tentat, sed voluntatem Apostolo nos confortante & dicente, 1. Cor. 10. Tentatio vos non apprehendat nisi humana, fidelis autem Deus qui non patietur vos tentari supra id quod potestis sustinere, sed &c. Volens enim glorificare hominem, tentat eum, non ut cum magno judicio glorificet, sed ut ne sine causâ glorificet. Quid pulchrius? sic ergo nos tentat Deus: illas immittit tribulationes quæ ex suâ parvitate cum viribus nostris comparatæ, non magnum possint fundare judicium, sed tantùm ut non videamur sine causâ glorificati: ideo non suprâ id quod possumus, sed infrâ tentari nos permittit ut faciat cum tentatione proventum.*

IX. Ex quibus duo constant indubitata & certissima, inquit Laurentius Deaponte tom. 2. in Sapient. Salomon. cap. 10. num. 13. homil. 22. Primùm, tribulatione virtutem exclarefcere: Secundùm, ex illarum pondere pondus esse lumendum virtutis, ut major sit in virtute qui major est in tribulatione. Quod cum ita sit, quæ major tribulatio quàm illa Sancti Joseph? Anxia nempe illa de uxore (quam non tetigerat) cogitatio, quæ cum diu noctuque angebat, torquebat, terrebatur: hæc tribulatio est sic magna; sic grandis, ut nulla ei comparari possit, non rerum, non status, non denique ipsius vitæ jactura: cogitatio enim tristis, amara, dissona, & ut talis apprehensa, est ille ignis, est fornax illa, in qua

Deus justum probat: hinc ubi nos legimus Ecclesiastici cap. 27. *Vasa figuli probat fornax & homines justos tentatio tribulationis*. Complutensis versio ita habet, *& tentatio hominis in cogitatione illius*. Et optimè quidem, nullum enim tale Deus ab homine justo potest sumere experimentum, nullam similem illius tentativam facere, nullo cum sic igne purgare, ac unâ in mente tristi cogitatione, sinens eam intus non offesa, sed medullam, sed animam rodere, exsiccare: unde idem Ecclesiasticus, ibid. vers. 5. *Aporia hominis in cogitatione illius*, & Job cap. 11. vers. 11. *Cogitationes meæ dissipatæ sunt, torquentes cor meum*, pro quo Complutensis legit *articuli cordis mei rupti sunt*. Quod explicans citatus Deaponte dicit ex Anatomistis duos in corde reperiiri sinus, unum sanguine plenum purissimo, alterum omninò vacuum: ex quo conjeçant in hoc secundo mansisse vitales Spiritus ob mortem exhalatos: sed melius in illo sinu formari cogitationes, quas ex illo exire affirmat Christus Matth. cap. 15. vers. 19. Ergo ibi illæ, quæ Divum torquebant Josephum.

X. Itaque hæc erat Sanctissimi Viri tribulatio, hoc experimentum, quo nullum majus, cogitatio aspera: *Antequam convenirent*, inquit Matthæus cap. 1. vers. 18. *Inventa est in utero habens. Joseph autem vir ejus cum esset justus, & nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam*. Expende singula, & duo simul grandia reperies, tribulationem, & virtutem: *Antequam convenirent inventa est in utero habens*: Ex tribulationem: quàm magna illa? & quæ amabo major? Adulterium enim non ex illis est quæ veram in se non continent infamiam vel injuriam, sed tantùm ex hominum opinione: Quin immò tantam in se infamiam & injuriam continet, ut nullo modo ab eo separari possit: Cum enim per matrimonium vir & mulier fiant unum, cumque hujus, id est *mulieris caput sit vir*, ad Ephes. cap. 5. quid aliud facit adultera, quando alium superinducit, nisi caput sibi rescindere, virumque scædè abjicere, atque alium sibi virum caput cõstitueret: quo quid viro scædius? hinc meritò nulla similis injuria, nullus

similis dolor: *Fortis enim est ut mors dilectio dura sicut infernus amulatio*, Cantic. c. 8. vers. 15. En Divi Josephi tribulationem; aspice nunc virtutem.

XI. Inexplicabilis fuit ejus tribulatio: talis etiam eius virtus, ut propterea justè justum eum appellet Evangelista, dicens: *Ioseph autem vir ejus cum esset justus, &c.* Quasi diceret, qui taliter à Deo probatus est, ac ita fortis & constans inventus, nunquid non homo virtutis? qui mare illud ac ignitarum oceanum cogitationum sic in seipso oppressit, ut foras nullatenus erumpere sint visæ, sed in seipso comprimens earum sic elisit fluctus; qualem cordis possedit latitudinem & fortitudinem? *Cum esset iustus & nollet eam traducere, voluit occultè dimittere eam.* O Vir supra omnes viros! ô patientiam supra omnem patientiam! fugam arripere cogitabat, ne traducere deberet in specie fontè ipse omninò insons, malens injuriã ferre quam facere: non ergo ira illi, sed ipse iræ & animo dominabatur. Erat suimet potis, irã superari non poterat, ira ejus in manu ejus, non vocata nunquam veniebat, exiens non crumpens, nutu non impetu ferebatur, non urebatur illã, sed utebatur.

XII. Porrò ex hoc suspicor, quod sicut Beatissima Virgò, quos in partu dolores non senserat, sensit cum usurã in morte filii sui, ut loquuntur Sancti Patres. Sic è contra Divo Josepho datum est Christo non supervivisse, ne in ejus morte sentiret dolorem, quem, ut ita loquar, redemerat in ejus generatione. & idè Simeon ille senex non prædicat ei illos obventuros dolores, quos Mariæ, Luc. cap. 2. non quia non esset filius ejus; cum ei æquè benedixerit ut Matri de tanto filio, sed quod tunc ille non esset eos perpeffurus, quia illis à Deo subtrahendus, ob id quod eos per antecessum in ejus generatione penderat.

XIII. Ad eundem ferè modum Christus Dominus Joan. cap. 21. cum post Resurrectionem suam Petro significasset quã morte clarificaturus esset Deum, ab eodem Petro interrogatus quid eventurum esset Joanni per hæc verba: *Domine hic autem quid?* Respondit ei,

sic eum volo manere donec veniam, quid ad te: tu me sequere? Quasi diceret ex plurimorum Interpretum sententiã: nolo ille Martyrium patiatur ut tu, sed maneat, ut naturali morte vitam suam finiat. Cujus differentię ratio licet sic voluntas divina, dicitur enim ibi, *Sic enim volo manere*; hujus tamen divinę voluntatis ratio hæc est, hicque subintelligitur: Tu Petre, qui fugisti tempore passionis meæ cum reliquis, nec cruci adfuisisti, nec usque ad illam me secuti estis, oportet ut post me, pro me in Cruce & tormentis moriamini: sed quoad Joannem, de quo tu Petre, inquiris, non ita: non est æquum illum iterum pro me mori, jam enim juxta crucem mihi est commortuus. Videndus Paulus de Palacio in cap. 27. Matthæi.

Ut ex parte Sponsæ suæ, sic ex parte quoque filii sui habuit Divus Josephus materiam explicandi fortitudinem animi sui, dum fugiendum fuit in Ægyptum jubente Deo cum charissimis pignoribus sibi creditis: & ut mente pro Sponsa sua, sic reapse pro filio suo exul fuit in terrã barbarã procul à notis, procul ab amicis. Sed quis facilè explicet aut capiat ea quæ in tanto itinere, mediã hyeme, per loca deserta & in via, omni humanã destitutus ope pertulit? & quã fortiter? Quis non miretur, & obstupescat hunc Dei procedendi modum cum Divo Josepho, Deiparã & Filio suo? An non illi alia via suaviores ut servaret Filium? Nonne in manu ejus cor Regum, ut aliorum, ut fleat? nonne vita ut plectat? nonne esse ut annihilat & destruat? Quid denique non poterat omnipotens ut sine ullo Divi Josephi labore & prole liberaret ab Herode & Matrem? Et ecce quasi nihil posset procul amandat familiam suam. O judicia Dei verè abyssus multa! quis crederet hos tres fugã salutem quærentes esse familiam Dei? vel quis crederet Deum si eregere familiam suam? sed erigere Christiane, erigere supra humana omnia cernenti quidem illos oculis carneis, ut sunt omni humanã ope destituti, nihil videri possit miserius, sed attentã mente consideranti cordis tranquillitatem, & quiescente in Dei voluntate

tate animum, nihil videri potest sublimius.

XV. *Avida est*, inquit elegantissime ad propositum nostrum moralissimus Philosophorum Seneca lib. de Provident. *periculis virtus. & quo tendat, non quis passura sit cogitat, quoniam & quod passura est gloria pars est. Militares viri gloriantur vulneribus, leti fluentem meliore casu sanguinem ostentant. Idem licet fecerint qui integre vertuntur ex acie, magis spectatur qui saucius venit: ipsi, inquam, Deus consulit quos esse quam honestissimos cupit, quoties illis materiam præbet aliquid animosè fortiterq; faciendi.*

XVI. Ut fugientem sic à fugâ revertentem attentè consideremus: dixerat ei Angelus Matthæi cap. 2. dum ei fugam in Ægyptum Dei nomine præciperet. *Esto ibi usque dum dicam tibi.* Subjungit, *Et erat ibi usque ad obitum Herodis.* Tum verò paulò post. *Defuncto*, inquit, *Herode ecce Angelus Domini apparuit in somnis Ioseph dicens, surge & accipe Puerum & Matrem ejus, & vade in terram Israel.* Rationem subiungit, dicens. *Defuncti sunt enim qui quærebant animam pueri.* Cur toties sit mentio de Herodis obitu? nempe ut advertas & scias, sic divinam Patris æterni providentiam suaviter & ordinatè omnia disponentem, ut non prius filium ab Ægypto revocaret, quam defunctus ille fuerit, ejus causâ filius in Ægyptum secesserat: neque prius illum defungi voluerit, quam cursum vitæ naturalem explevisset. O rem planè miram! ecce nec pro filio suo supercharissimo, nec pro Virgine Sanctissima, nec pro Iosepho justissimo personis licet de se tam benè meritis cultum, aut ordinem rerum mutat Deus, ut tu si velles tui causâ fieri miracula, omnia inverti, & quia non fit, dubitas an Deus sit vel habeat providentiam, eum deseris, ad illicita te convertis: Confundere ad hoc exemplum ob perversitatem animi tui.

XVII. Legimus sæpè Jobi historiam, sæpius (quod ipsius digito Dei scripta sit) legi dignam: si penitus historia illius verba perpendantur, nonne videtur in illâ Deus glorjari, & quasi applausum & gratulationem querere, quod eum

habeat servum tam fidelem, tamque constantem, ut in quibusvis calamitatibus imperterritus & immobilis, non aliud usurpet quam hoc, *Sit nomen Domini benedictum.* Attende Dei verba. *Considerasti*, inquit cap. 2. vers. 3. *servum meum Iob, quàm sit simplex & reclusus, & post tanta mala adhuc retinens innocentiam.* Quod expendens Tertullianus lib. de patientiâ magnificè more suo sic extollit. *Quale in illo viro firetram Deus de Diabolo extraxit? Quale vexillum à inimico suo extulit? Cum ille homo ad omnem acerbum nuncium, nihil ex ore exprimeret quam Deo gratias..... Quid? ridebat Deus, Quid? dissecabatur malus. Cum Iob immundam ulceris redundantiam magnâ equanimitate distingeret, cum erumpentes bestias inde, in eosdem specus & pastus foraminosa carnis laudendo revocaret.*

Illum verò cujus tota vita in deliciis X VIII. & voluptatibus distulit, deslet Seneca, licet infidelis, sed tamen Philosophus lib. de Provid. ex solo naturæ lumine his verbis. *Miserum te judico*, inquit, *quod non fuisti miser: transisti sine adversario vitam, nemo sciret quod poneris, nec tu quicquam ipse: opus est enim ad notitiam sui experimento: quid quidem quisque posset, nisi tentando non didicisset.* Et certè dice sine infoeliciorem ferro & igne curatum, illud qui cruditatibus, vino, & cæteris deliciis extenuatus est? ferrum illi salutem atulit, huic voluptas leoncinis uti ferro præcidit.

Sed ab hoc excursu ad mores formatandos non inepto ad Divum Iosephum redeunt, uno verbo dicamus totam ipsius vitam, satis tamen protractam, à cunis usque ad funus, tradidisse in continuis ærumnis & laboribus: Sufficiat, inquam, dixisse eum ex Regibus ortum, immò ex Regibus Regem jurè ad eam conditionem fuisse dejectum, in quâ usque ad senectam & senium ei ex labore manuum suarum diurno, & vultus sui sudore victitandû fuit. Quam fortunam quomodo exceperit, vide à nobis dicta superius hoc Tractatu cap. 5. num. 12. 13. 14. & cap. 2. num. 4.

Cæterum, tu mi Lector, fortunam time, ut ille Vir Sanctissimus, quia

XIX.

XX.

hominis armatur modestiam, dum factum nutrit. Audi hac super re Senecā magnificē tuo more sentientem epist. 36. *Res est inquieta felicitas, inquit, ipsa se exagitat, movet cerebrum non uno genere: alios in aliud irritat, hos in potentiam, illos in luxuriam. hos inflat, illos molle & totos resolvit.* Quare animum tuum dispone ad excipiendum fortiter adversa: Dic tibi, inquit idem Seneca epist. 98. *Ex iis qua terribilia videntur nihil est invictum, singula vicere tam multi signem Mutius, crucem Regulus, venenum Socrates, exilium Rutilus, mortem ferro adactam Cato. Et nos vincamus aliquid. Rursus ista qua ut speciosa & facilia trahunt vulgum à multis, & se de contempta sunt. Fabritius divitias Imperatoris rejecit, Tubero paupertatem, & se dignam. & Capitolio indicavit, &c. Nos quoque aliquid ex his faciamus animose, sumus inter exempla, quare deficiamus? quare desperamus? quidquid fieri potuit, potest.*

XXI.

Ergo finge tibi mundum instar ingentis domus hospitalis, in quā multitudo omnis generis languentium & gementium, qui solatio indigent: Omnes obeamus, singulos interrogemus. O tu bone! quid tibi dolet? bona amisti: sed hoc quid est ut ita sentias? hoc ante te Divo Iosepho, hoc Jobo contigit, hoc alii innumeris, & æquanimiter tulerunt: Tu verò mi amice, quid plangis? profligatus patriā pulsus sum: pulsus fuit Divus Iosephus, pulsi fuere infiniti alii & nihil moti sunt. Tibi verò quid habet? Amicis careo, etiam Divus Iosephus caruit in Ægypto, & alii sine numero à suis deserti: Et tu quid tibi acerbum? Honoris jactura: & illum contempsit Divus Iosephus, cum dimisit Manasses ut præsentiam ageret, & plurimi alii ut Eremam, & Claustra Deo vacaturi tubirent. Te autem quod malum coquit? Erepta libertas: eā caruit Divus Iosephus ex Rege servus, imò fugere in exilium coactus; eā quoque carebat Daniel in foveā Leonum & Ioseph in carcere. Tibi autem quid molestiæ est? à morbo & infirmitatibus plurimum: Macte animo Tobia: sanitas cœcitate vexata est, nec pauperi Lazaro ulcera quibus erat plenus nocue-

runt. Tu denique quid horres? mortem. Hanc Divus Iosephus, licet separantem à Jesu & Maria mundi deliciis, lubens excepit à Dei manu, hanc septem fratres lib. 2. Machab. cap. 7. per exquisita obiēre supplicia, in hanc omnes ierunt, imus & nos, ituri sunt omnes. Tandem tu quid dices? malevolos habeo, sed cessabunt odia si non reputetur injuria, & necesse est ut ira cadat si unus à contentione desistat, eritque duplici ratione victor qui desistet quod & proprios animi motus devicerit & alienos mores emendaverit: verbo uno quod magis urit in istis omnibus est impatientia, eam si sustuleris, vespæ aculeum admisti, te non amplius stimulat, nihil erit intolerabile, maximè si in Deum, à quo illa, oculos conjeceris ut D. Iosephus.

His addo, quod à quo Deus homo factus, illa in corpore suo suscepit, ipse stimulum eripuit: hoc innuit Scriptura 2. Reg. cap. 22. ubi enumeratis ducum præclaris facinoribus in commendationem Davidis subdit: *David sapientissimus omnium sedet in cathedra, & quasi tenerrimus ligni vermiculus.* Hæc verba prima facie parva apparent, nec novimus quomodo impleta sint in Davide, quem nec in cathedra, sedentem legimus, nec quomodo in eā fuerit ligni vermiculus novimus. Cum verò scripturam omnem impleri necesse sit, impleta est in Christo, quem David adumbravit, qui in Cathedra præsepii, & crucis, unde omnes homines patientiam docet & mortificationem, est ut tenerrimus vermis in ligno.

Est aliquod lignum grave nimis, quod homo tollere non valet, neque portare: vermis tamen in eo formatus, quamvis tenerrimus, lignum corrodit & terebrat, & adeò leve illud reddit & efficit, ut quod vir tollere nequibat præponderare, puer facile tollat ac portet: hoc ergo mirabile in Christi commendationem dictum est, qui se vermem dicit, *Ego sum vermis & non homo, opprobrium hominum & abiectio plebis.* Hic vermis in cruce sic illam corrosit, ut deinceps facta sit Sanctis jugum suave, & onus leve: unde nam enim

enim putatis pueros & puellas coram tyrannis & trucissimis carnificibus exultasse? in mediis ignibus, ferris, rotis, tormentis gavisos esse? Corrosum est lignum per Christum, & hodieum nonne juvenes videmus utriusque sexus mundo valedicere & libertati? delicias calcare? crucem, mortificationem, cilicia, cingula ferrea aculeis armata hilarissimè amplecti? quid hoc? vermis hæc corrofit, Christus hæc levigavit; scriptum est enim Isaia cap. 10. computrescet jugum à facie olei.

CAPUT VII.

De fide & fiducia Divi Josephi.

I. **N**OMEN Fides in Scripturis sacris plures habet significaciones: duæ sunt inter illas præcipuæ: Primò, & propriè significat actum illum intellectus, quo quis assentitur alicui aliquid dicenti, quod hic non aliter novit nisi quia illi dixit: Secundò sumitur pro fiducia, quæ, ut docet Divus Thomas secunda secunda quæst. 129. art. 6. in corp. ex fide nomen sumptum & reducitur ad spem: quia tunc est fiducia, quando quis spem concipit ex hoc quod credit verbis alicujus auxilium vel beneficium aut servitium promittentis: ex quo consequitur quod talis sit spes promissionis, qualis est fides veracitatis, bonitatis, & potestatis promittentis: quod cum ita sit explicata Divi Josephi grandi fide in Deum primo modo sumptâ, clara erit magnitudo ejusdem secundo modo, si ve spei ac fiducia ejus. Igitur ad rem.

II. Fidei primo modo sumptæ inter cæteras virtutes præstantia, ex tribus maximè capitibus elucet: Primò, ex eo quod non tantum ut cæteræ virtutes tendat in Deum ut in finem, sed etiam ut in objectum primatum & immediatum: Fides quippe non modo credit in Deum, verum etiâ credit Deum, & credit Deo: & ideo cæterarum præ-

tergrediens classes virtutum, sublimis residet in ordine earum quæ Theologica dicuntur; quamvis etiam ex eo adhuc Theologica dici possit & divina, quod nulla arte aut industria humana acquiri aut comparari possit, sed omninò necessarium sit illam à Deo mentibus nostris infundi ut proinde Deus sit illi principium, objectum, motivum, & finis: Principium, quia fides à Deo mentibus nostris infunditur: Objectum, quia Deus est præcipuum quod per fidem creditur: Motivum, quia tota ratio credendi, est autoritas Dei revelantis id quod à nobis creditur: Finis, quia credendo, in Deum tendimus.

III. Secundò, elucet hujus virtutis præstantia in eo, quod inter virtutes Theologicas sit prima omnium, earumque fundamentum: Est enim fides, inquit Apostolus ad Hebr. cap. 11. *Sperandarum substantiarum*: quod mirè illustrat Sol Scholæ Sanctus Thomas 2.2. quæst. 4. art. 7. in corpore: Cum enim, inquit Sanctus Doctor, in agilibus finis sit principium, necesse est virtutes Theologicas (quarum obiectum est ultimus finis) esse priores cæteris virtutibus: ipse autem ultimus finis debet prius esse in intellectu, quam in voluntate: quia voluntas non fertur in aliquid, nisi prout est in intellectu apprehensum: unde cum ultimus finis sit quidem in voluntate per spem & charitatem, in intellectu autem per fidem; necesse est quod fides sit prima inter omnes virtutes, cum certum sit naturalem cognitionem non esse sufficientem attingere Deum secundum quod est obiectum beatitudinis, sub quâ tamen ratione Spes & Charitas debent in eum tendere.

IV. Porro primitas illa fidei non consistit in eo, quod fides sit major, dignior, aut perfectior, omnibus aliis virtutibus in universum: major enim est Charitas, sine quâ & ipsa fides mortua est: sed in eo quod necessario præsupponatur ad illas, ut earum fundamentum & basis, ita ut aliæ sine illa esse nequeant, cum hæc possit esse sine illis: ac deinde etiam, quia aliæ virtutes nil conferunt ad illam, illa autem con-

M m m fert